

8.10.2021

Pașaportul raionului CANTEMIR

Anul 2021

1. Scurt istoric al raionului Cantemir

În conformitate cu Decretul Prezidiului Sovietului Suprem al RSS Moldovenești, din 25 martie 1977 și Hotărârii Sovietului de miniștri al RSSM nr.131, din 1 aprilie 1977, în legătură cu formarea raioanelor Cantemir, Cutuzov, raionul Cantemir și toate structurile raionale a fost format cu centrul în or.Cantemir.

Actualmente centrul raional este orașul Cantemir. Specialiștii în domeniu (MEDIAPUBLIC.MD) spun că, pe locul de astăzi al orașului Cantemir a existat un sat încă din vremea cuceririi Daciei de către Imperiul Roman, între anii 106-376 e.n. Așezarea însă, în anul 375 a fost arsă după invazia hunilor. Pe vatra părăsită s-au găsit vase de lut și alte obiecte tipice pentru epoca romană(sec.II-IV). Din anul 1967, în zonă, și-a început activitatea fabrica de conserve, locuitorii fiind preponderent muncitorii acestei fabrici. Localitatea a fost atestată ca unitate administrativă, la 6 aprilie 1973 cu numele distinsului scriitor, savant și domnitor al Moldovei-Dmitri Cantemir. Potrivit hotărârii adunării cetățenilor din 31 martie 2000, data de 6 aprilie este sărbătorită Ziua orașului Cantemir.

În raionul Cantemir, la 01 iulie 1977, apărea primul număr al ziarului raional “Calea luminoasă”, ulterior – “Vatra”, “Metronom”, “Curierul de Cantemir”, avându-i redactori-șefi pe Valentin Miron, Alexandru Manoil, Ion Domenco și Nicolae Boișteanu.

2. Atracții turistice

Mănăstirea Cociulia (mănăstire de călugări în formare) cu hramul Adormirea Maicii Domnului, a fost întemeiată în anul 1997, pe locul unei mănăstiri din care s-au păstrat doar câteva ruine, aceste ruine mărturisesc, că aici s-a slujit și înainte Sfânta Liturghie. Amplasată în rezervația Codrii Tigheciului, satul Cociulia raionul Cantemir, la aproximativ 140 km de capitala Chișinău.

Cimitirul de Onoare de la Țiganca (Stoianovca) se află la 2 km de or.Cantemir, aproape de satul Stoianovca. Este un cimitir militar, unde au fost înhumate rămășițele ostașilor și ofițerilor români. Circa 1020 de eroi căzuți în luptele din iunie-iulie 1941, sunt așezați în nouă gropi comune: pe două, patru rânduri suprapuse. Cimitirul dispune de sistem de alimentare cu apă, care permite ca vegetația din interior să fie îngrijită și menținută pe întreaga perioadă a anului.

Rezervația Peisagistică „Lunca inundabilă de lângă Antonești” este o arie naturală protejată de stat. Se întinde pe o suprafață de 93,6 ha, la vest de satul Antonești, raionul Cantemir. Peisajul poate fi descris ca sector de luncă inundabilă a râului Prut, parțial acoperită cu apă și mlaștini. Se întâlnesc specii de animale rare: lebăda, lopătarul, vidra, păsări migratoare, comoranul mic, barza neagră, stârc galben, pelican, egreta mare. La baza malului autohton sunt izvoare cu apă potabilă.

Rezervația Peisagistică „Chioselia” este o arie naturală protejată de stat. Se întinde pe o suprafață de 307 ha, la nord-vest de satul Chioselia, ocolul silvic Baimaclia, c.Chioselia raionul Cantemir. Peisajul poate fi descris ca pădure de

stejar pedunculat cu amestec de stejar pufos, cu multe plante rare: rușcuța, brândușa, albăstrița Angelescu.

Rezervația Peisagistică „Codrii Tigheciului” este o arie naturală protejată de stat. Se întinde pe o suprafață de 2519 ha, între satele Lărguța și Capaclia, ocolul silvic Cantemir, c.Tigheci raionul Leova. Peisajul poate fi descris ca pădure naturală de tipul codrilor, pe cumpăna apelor și versanți abrupti cu stejar pedunculat, gorun, carpen, frasin, tei, cireș, sorbul și scoruș. Rezervația include și **monumentul istoric ”Fântâna Zînelor”** care se află în preajma s.Capaclia și este învăluită de taine, legende, numită și „inima pădurii”. Legenda spune că în trecut acolo erau localizate trei fântâni a trei zâne, care erau surori. În prezent s-a păstrat doar fântâna surorii mici. Se spune că dacă fetele tinere se spală cu apă din acea fântână , ele se vor căsători repede.

Rezervația silvică „Ciobalaccia” este o arie naturală protejată de stat. Se întinde pe o suprafață de 13,4 ha, la 2 km est de satul Ciobalaccia, ocolul silvic Baimaclia, zona Aluniș, raionul Cantemir. Diversitatea florii include 95 de specii de plante vasculare. Aria protejată este reprezentată de stejarul brumăriu.

Rezervația mixtă” Cantemir” este o arie naturală protejată de stat. Se întinde pe o suprafață de 132 ha, la sud de orașul Cantemir, lunca inundabilă a râului Prut este bogată în floră și faună unde se întâlnesc rațe, lebede etc.

Monument al Naturii Geologic și Paleontologic „Cariera Cociulia” se întinde pe o suprafață de 1 ha, la 1 km nord de satul Cociulia, raionul Cantemir, sunt prezente depozite aluviale din nisip mărunț de culoare galben deschis, zona prezintă interes pentru corelări geologice și faunistice.

“Casa-muzeu” din c.Sadîc,a vestitului maestrului de muzică populară și artist al poporului Nicolae Sulac, născut la 09.09.1936 , băștinaș din localitatea Sadîc(locul unde a copilărit marele artist), laureat al premiului de stat, cavaler al „Ordinului Republicii”, legendă a folclorului moldovenesc.

Traseul turistic”Drumul vinului” include fabricile de vinuri: *“Imperial-Vin”*,s.Pleşeni,*”Podgoria-Vin”*,s.Lingura,*”Ceba-Vin”*,s.Ciobalaccia, dotate cu săli de degustare a vinurilor produse din soiuri de poamă autohtone: Feteasca Neagră, Feteasca Albă, Fetesca Regală, Viorica, Rară Neagră, Sauvignon blanc, Merlot, Cabernet, Sauvignon și Chardonnay- crescute pe podgoriile raionului.

Evenimente cultural- artistice organizate de autoritățile publice

Nr.or	Denumirea evenimentului cultural	Data desfășurării	Locul desfășurării
1	Concurs raional “Bravo-Bravissimo”	24 februarie	Casa de Cultură, or.Cantemir

2	Festivalul tradițional al primăverii “Marțișor”- or.Cantemir.	1-10 martie	Casa de Cultură, or.Cantemir
3	Show –concursul raional, cu genericul “Mister Cantemir”.	17 octombrie	Casa de Cultură, or.Cantemir
4	Festivalul cântecului pascal ”Icoana sufletului meu”.	9 aprilie,	Casa de Cultură, or.Cantemir
5	Festivalul folcloric “Dragu mi-i ăa cânt la stână”.	28 aprilie,	s. Cîrpești
6	Serată de omagiere a lucrătorilor culturii “Un neam bogat, o cultură bogată”.	6 mai,	Casa de Cultură, or.Cantemir
7	Festivalul raional de folclor “Parfum de salcâm” .	16 mai	s. Tartaul
8	Festivalul de tradiții si obiceiuri populare “Pe vale la râul Prut”.	16 mai	s. Țiganca
9	Concurs raional al cântecului de estradă “Floare dulce de salcâm”	27 mai	Casa de Cultură, or.Cantemir
10	Concurs raional “Pe pamântul mare, un copil e o floare”.	30 mai	Casa de Cultură, or.Cantemir
11	Festivalul regional al dansului popular ”Jocul din strămoși lăsat”.	1 iunie	s. Cociulia
12	Festivalul regional al cântecului, dansului si portului popular “Joc si cântec de la Prut” .	16 iunie	Casa de Cultură, or.Cantemir
13	Festivalul regional al etniilor “Unitate prin diversitate”.	27 august	s. Vișniovca
14	Concursul raional al interpreților de muzică populară “Drag mi-i cântul”.	19 septembrie	Casa de Cultură, or.Cantemir
15	Festivalul regional de muzică populara “Asta-i floarea lui Sulac”.	Septembrie	Casa de Cultură, or.Cantemir
16	Concurs regional al cântecului de estradă si a dansului modern “Crizantema alba”.	18 noiembrie	Casa de Cultură, or.Cantemir
17	Concursul internațional “Miss Cantemir” cu genericul “Vivat tineret”.	26 noiembrie	Casa de Cultură, or.Cantemir
18	Serată de Crăciun.	25 decembrie	Casa de Cultură; or.Cantemir
19	Festivalul raional al obiceiurilor si tradițiilor de iarna “V-am ura, v-am tot ura” .	27 decembrie	Casa de Cultură, or.Cantemir

Personalități marcante ale raionului

Nicolae Sulac, artist al poporului de muzică populară din Republica Moldova, solist al orchestrei "Lăutarii", cavaler al Ordinului Republicii Moldova, născut în s.Sadîc(1936-2003);

Vasile Țepordei-preot, scriitor român, născut în s.Cîrpești(1908-2002);

Sergiu Mocanu, politician, ex-deputat parlamentar, ex-consilier prezidențial, decorat cu ordinul "Ștefan cel Mare", născut în s.Ciobalaccia,a.n.1961;

Haralambie Moraru, prozator, născut în s.Coștangalia,a.n.1950;

Ion Domenco, jurnalist, publicist, autor de cărți, născut în s.Șamaliala, a.n.1955;

Vasile Brescanu, regizor de film (Tunul de lemn- 1986 s.a.), născut în s.Gotești la 20.07.1940;

State Dragomir, actor român, născut în s.Coștangalia(1870-1920);

Gheorghe Timofte, dramaturg-scriitor, născut în s.Cîrpești(1912-1986);

Tudor Negru, doctor în drept, profesor universitar, ex-deputat parlamentar, născut în s.Cîrpești (1937-2014);

Valeriu Dulgheru, doctor habilitat în științe tehnice (născut în s.Cîrpești, a.n.1956);

Constantin Mihailescu, doctor habilitat în geografie, ex-ministrul ecologiei și resurselor naturale, născut în s.Cîrpești , a.n.1959;

Oleg Balan, doctor habilitat în drept, fost ministru de interne al R.Moldova, născut în s.Cîrpești ,a.n.1967;

Frații Sergiu și Alexandru Epureanu, fotbaliști în naționala de fotbal a Moldovei, născuți în s.Cîrpești (a.n.,respectiv:1976,1986);

Nelly Ciobanu, artistă a Popurului, născută în s.Caniala,a.n.1974;

Gheorghe Marin, ex-deputat parlamentar, doctor în științe viticole, născut s.Lărguța;

Mihai Gîrnu, actor de teatru, artist Emerit al Republicii Moldova, născut în s.Lărguța;

Alexandru Raicu, doctor habilitat în științe tehnice, născut în s.Lărguța;

Nina Josu, poetă, născută în s.Țiganca, a.n.1953;

Valeriu Hanganu, trompetist cu renume, născut s.Cociulia(1961-1991);

Vasile Țepordei, preot, scriitor (1908-2002), născut s.Tartaul;

Gheorghe Mazilu, doctor în filologie (1939-2004), născut s.Gotești;

Gheorghe Cutasevici, scriitor, născut s.Tartaul, a.n.1938;

Petru Păduraru, IPS Arhiepiscop al Chișinăului, Mitropolit al Basarabiei și Ierarh al Plaiurilor, născut în s.Țiganca;

Mihail Comerzan, vicepreședinte al Parlamentului Republicii Moldova, născut în s.Țiganca.

4.Descrierea generală a raionului Cantemir

Poziția geografică a raionului Cantemir este marcată de latitudinea 46°27'10" , longitudinea 28°21'49" și altitudinea de 42m față de nivelul Mării Negre. În partea de Vest, raionul Cantemir se află la hotar cu România pe o distanță de 32 km. Raionul Cantemir este situat în partea de Sud-Vest a Republicii Moldova pe o

suprafață de 870 km². Vecinii raionului sunt: la nord – raionul Leova, la sud – raionul Cahul, la Est – UTA Găgăuzia și la Vest – România. Orașul Cantemir este orașul de reședință a raionului, care se află la 120 km distanță de or.Chișinău, 45 km distanță de or.Cahul, 25km distanță de or.Leova, 45 km distanță de or.Comrat. Raionul Cantemir este traversat de trei trasee naționale pe o lungime totală de 98.86 km .

Relieful, zăcămintele, solurile, clima, apele de suprafață și apele subterane.

În raionul Cantemir se întâlnește relief de podiș și câmpie. La Est se află înălțimea Tigheciului -311 m mai sus de nivelului Mării Negre, cu sol de pădure cenușiu. La Vest râul Prut, lunca cu lățimi de 1-1,5 km, pronunțată cu relief mezo și micro, soluri de luncă aluviale, care sunt slab și moderat alcalizate. Predomină versanți de diferite înclinații și lungimi. Terenul este întretăiat de o mulțime de vâlcele cu lățimi de la 100 la 300 de m. De la Nord-Vest la Sud-Vest este întretăiat de două vâlcele cu versanți, cu înclinație de la 3-5° pînă la 5-7°. Pe versanți predomină soluri obișnuite și carbonatate cu diferite grade de eroziune (slabe, moderate și puternice). Pe terenuri cu ape freatice la suprafață sînt multe pete mlăștinoase. Zăcămintele minerale în raion sunt : zăcăminte de gaz natural autohton la Victorovca (c.Ciobalaccia); zăcăminte de argile betonice(bentonită) la Cociulia, Lărguța, Baimaclia și zăcăminte de nisip aproximativ în tot raionul. Solurile identificate sunt: cenușiu tipic, cenușiu închis, cernoziom argiloiluvial.

Clima raionului Cantemir se poate caracteriza ca fiind moderat continentală cu veri călduroase și ierni cu ninsori slabe. Temperatura medie anuală este aproximativ de +11°C. Primele înghețuri sunt aparente la mijlocul lunii octombrie. Cantitatea medie de precipitații pe parcursul anului e în jur de 450-500mm. Grosimea medie a stratului de zăpadă constituie 5-8cm. Adîncimea de îngheț a solului e circa 0.6-0.7m. Umiditatea relativă a aerului în perioada de vară a anului constituie 45-60%, iar în perioada de iarnă constituie 75-80%. Temperatura maximă absolută anuală este de +39 °C. Temperatura minimă absolută anuală -20 °C. Perioada cu încălzire termică a spațiilor locative, instituțiilor publice, organizații, pe timp de iarnă constituie 170 zile. Direcția vîntului este din partea nordică și sudică. Viteza medie constituie 3-10m/s.

Apele de suprafață sunt râul Prut, râul Tigheci, râul Odaia, râul Larga, râul Salcia, râul Ialpușel, iazuri artificiale, etc. Teritoriul localităților Baimaclia, Chioselia și Coștangalia sunt întretăiate de râurile Odaia și Salcia. Localitățile Pleșeni, Cania, Stoianovca sunt întretăiate de râul Tigheci. Râul Salcia întretaie teritoriul unităților administrativ-teritoriale Cania, Plopi, Țiganca. Râul Odaia întretaie localitățile Haragîș, Baimaclia, Enichioi, Cîietu. Localitățile Lingura, Tartaul, Ciobalaccia, Gotești sunt întretăiate de râul Larga. Râul Prut trece la hotul

de Vest al unităților administrativ-teritoriale Toceni, Antonești, Țiganca, Gotești. Râul Ialpușel- Enichioi, Sarata- Toceni. Apele subterane constituie 1820 fântâni de mină și se atribuie apelor freatice la adâncimi de 5-20m. Pe terenurile afectate de alunecări de teren, apele subterane se întâlnesc în straturile de nisip formate printre stratul de argilă la adâncimea de 3-11m. Fântâni cu adâncimi de pînă la 100 m se înregistrează 67 sonde.

Populația (numărul, componența etnică)

Populația raionului constituie 56376 persoane, conform datelor statistice înregistrate la 01.01.2021, din care:

1. urbană – 4911,
2. rurală – 51465 persoane.

Persoane sub vîrsta aptă de muncă (pensionari) – 8637 persoane.

Componența etnică conform rezultatelor recensămîntului populației din 2014

Grup etnic	Populație	Procentaj
Moldoveni	43.283	83,3%
Români	3793	7,3%
Bulgari	3117	6%
Ucraineni	724	1,4%
Ruși	520	1%
Găgăuzi	364	0,7%
Alții	105	0,2%

5. Structura administrativ-teritorială

Raionul Cantemir, administrativ-teritorial, este constituit din 51 de localități, divizate în 27 de unități administrativ-teritoriale (1 oraș,15 comune, 11 sate).

Nr.d/o	Denumirea UAT de nivelul I	Localități in componența UAT
1.	or. Cantemir	Cantemir
2.	c. Antonești	Antonești Leca
3.	c. Baimaclia	Baimaclia Acui Suhat
4.	c.Cană	Cană Iepureni
5.	s.Capaclia	Capaclia
6.	c.Chioselia	Chioselia Țărăncuța
7.	c.Ciobalaccia	Ciobalaccia

		Flocoasa
		Victorovca
8.	c. Cîietu	Cîietu
		Dimitrova
9.	s.Cîrpești	Cîrpești
10.	c.Cîșla	Cîșla
		Șofranovca
11.	s. Cociulia	Cociulia
12.	s. Coștangalia	Coștangalia
13.	c. Enichioi	Enichioi
		Bobocica
		Florica
		Țolca
14.	c. Gotești	Gotești
		Constantinești
15.	s. Haragîș	Haragîș
16.	s. Lărguța	Lărguța
17.	c.Lingura	Lingura
		Crăciun
		Popovca
18.	c. Pleșeni	Pleșeni
		Hănăseni
		Tătărășeni
19.	c. Plopi	Plopi
		Alexandrovca
		Hîrtop
		Taraclia
20.	s. Porumbești	Porumbești
21.	c. Sadîc	Sadîc
		Taraclia
22.	s. Stoianovca	Stoianovca
23.	s. Șamalia	Șamalia
24.	s. Tartaul	Tartaul
25.	c. Toceni	Toceni
		Vîlcele
26.	c. Țiganca	Țiganca
		Ghioltosu
		Țiganca Nouă
27.	s. Vișniovca	Vișniovca

6.Situația social-economică și financiară

(numărul întreprinderilor, agenților economici, domeniile de activitate, etc.)

În anul 2020 au fost înregistrați:

Categorii	Număr de persoane
Pensionari	8637
Beneficiari de alocații	1110
Pentru îngrijirea copiilor	1258
Angajați în cimpul muncii	6321
din ei pe ramuri ale economiei:	
Agricultură	1889
Industrie	512
Știință, cultură	1934
Construcții si transport	120
Sănătate	511
Servicii	1355

Evoluția proceselor demografice în anul 2020 se caracterizează prin următorii indicatori principali ai mișcării naturale a populației:

	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2020 în % față de anul 2019
Născuți-vii, persoane	577	530	91,9
Decedați, persoane	613	619	101,0
din care, copii sub 1 an	7	10	142,9
Spor natural	-36	-89	de -2,4 ori
Numărul căsătoriilor	331	239	72,2
Numărul divorțurilor	103	95	92,2

Intreprinderi mici si mijlocii

Majoritatea agentilor economici, practica activitatea în cadrul întreprinderilor mici si mijlocii. Aceasta forma de organizare este practicata de 99,7% din numarul total de întreprinderi.

Însă, modelului respectiv a devenit un impediment în promovarea agriculturii intensive, deoarece nu permite folosirea tehnicii înalt productive, căpătarea volumelor mari de producție omogenă, ieșirea pe piață cu un produs competitiv. Din 8366 de unități de producere, majoritatea agenților economici , activeaza în cadrul: GȚ , SRL, ÎI.

Forma de organiare juridică	Unități
CAP	2
SRL	16
GȚ	8348

Industria

În raion ramura este rerezentată conform datelor din tabel.

Nr.o r	Tip de întreprinderi	Unități	Capacitate în tone
1	Fabrici de vin	4	22000
2	Fabrica de conserve	1	1500
3	Linie de uscat fructe	1	200
4	Mori	8	11100
5	Uleinițe	5	2200

Numarul angajatilor permanenti, încadrați în această activitate a scazut în 2020 și constituie 512 de persoane, comparativ cu 548 persoane în anul 2019.

Salariul mediu lunar tr.IV 2020 în acest domeniu constituie 5075.9 lei comparativ cu anul precedent 5471.9 lei este în descreștere, dar mult mai mic decât media pe republica - 8183.5 lei/luna(38.0%)

Câștigul salarial mediu lunar nominal brut al unui angajat a fost de 6634,50 lei, în creștere cu 19,4% față de trimestrul IV 2019 și cu 25,1% mai mic comparativ cu câștigul salarial mediu pe țară (8859,9 lei). În sfera bugetară în trimestrul IV 2020 salariul mediu lunar a constituit 6675,2 lei cu 27,7% mai mult față de trimestrul IV 2019, iar în sectorul economic (real) acest indicator a constituit 6592,2 lei și s-a mărit cu 12,8% față de cel înregistrat în aceeași perioadă a anului 2020.

Agricultura

Raionul Cantemir dispune de **47693.6 ha** de terenuri cu destinație agricolă, din care :

Arabil – 42887 ha,	inclusiv grădini –3729 ha.
Vii	5513 ha (pe rod – 5140 ha)
Livezi	1567 ha (pe rod –1485 ha)
Nuci	184 ha

Plantații mamă – 21 ha

Pășuni	10277 ha
Pîrloagă	743 ha (terenuri neprelucrate din diferite motive).
Structura semănturilor pentru roada anului 2021 în ha	
Suprafața totală supusă însămînțării :	34860
Suprafața însămînțată	34668
Neînsămînțate	192
Culturi de toamnă:	11320
grâu de toamnă	8120
orz de toamnă	950
rapița de toamnă	1250
Culturi de primăvară:	23348
orz de primăvară	920
mazăre	860
ovăz	6
fasole	15
Porumb boabe	11300
Porumb siloz	65
Floarea soarelui	9800
Tutun	0
Legume de câmp	60
Cartofi	12
Bostănoase	30
Ierburi	280

În raion preponderent se cultivă culturile de grăunțoase, care ocupa aproximativ 22300 ha din suprafețe.

Evoluția producerii principalelor culturi agricole de câmp, a strugurilor și fructelor în perioada anilor 2018-2020.

Nr. d/o	Denumirea culturilor agricole	2018			2019			2020		
		Suprafața, ha	Productivitatea medie, q/ha	Roada globală, tone	Suprafața, ha	Productivitatea medie, q/ha	Roada globală tone	Suprafața, ha	Prod.m edie, q/ha	Roada Globală tone
1	Griu de toamna	8706	32,3	28120	7400	33,3	24642	8043	24,3	19545
2	Orz de toamnă	1400	28,2	3948	1230	34,5	42435	1810	26,1	4724
3	Rapiță de toamnă	2360	15,8	3729	2090	18,6	3887	1526	19,7	3006
4	Orz de primăvară	900	24,3	2187	700	30,4	2128	250	21,3	532
5	Mazăre	1005	21,5	2161	910	18,6	1693	1100	23,5	2585
6	Porumb boabe	10170	53,0	53860	9895	62,3	57630	11220	15,8	17730
7	Floarea soarelui	9850	22,8	22486	10680	24,5	23250	9626	16,0	15401
8	Tutun									
9	Legume	88	94,6	473	132	101,7	610	86	123,1	1060
10	Fructe	1620	96,5	15841	1530	89,6	13710	1560	93,1	14520
11	Struguri	3951	94,6	33688	3860	80,7	31150	3845	62,0	23840

Au aparut premise pentru producerea legumelor pe teren protejat , construcția serelor în satele Cociulua, Antonesti, Plopi, Gotesti, care vor permite asigurarea pieței cu legume timpurii de origine locala. Suprafața construita în anul 2020 constituie - 50200 m². Frigiderele și depozitele construite în anul 2020 vor permite pastrarea, depozitarea fructelor și a strugurilor de masa. Parcul de mașini și tractoare s-a completat considerabil, a crescut tendința agenților economici în procurarea tehnicii performante. Salariul lucratorilor din agricultura în anul 2020 constituia 5279.7 lei/luna. Există agenți economici ce practică o agricultura extensiva ca: CA„Glia”, FPC „Podgoreni”, CAP „Coibalaccia” s.a.

Zootehnie

Starea sectorului zootehnic este determinată de situația din gospodăriile populației, în care este concentrată cea mai mare parte a efectivului de animale:

Bovine:		
în gospodăriile agricole	123	cap. (9,2 %)
Gospodăriile populației	1219	cap. (90,8 %)
Porcine :		
întreprinderi agricole	300	(5,1 %)
Gospodariile populației	5550	(94,9%)
Ovine si caprine:		
întreprinderi agricole	543	(1,9 %)
Gospodariile populației	288812	(98,1%)

Este necesar de menționat că pe parcursul anului 2020 s-a redus nivelul de păstrare a efectivului de animale.

Specializarea gospodăriilor în creșterea cerealelor și boboaselor, multitudinea resturilor de producere în fitotehnie, existența pășunilor suficiente, subvenționarea masivă în acest domeniu sunt premise care ar facilita dezvoltarea zootehniei și ar îmbunătăți situația financiară a întreprinderilor agricole.

Investiții în active materiale pe elemente de structura tehnologică , realizări în mii lei.			
	anul		Total %
	2020	2019	
Investiții în active materiale pe termen lung	189642,4	112,3	100
– total			
<i>din care:</i>			
lucrări de construcții montaj	105109,4	162,2	55,4
utilaje și mașini, mijloace de transport	57690,8	61,2	30,4
alte cheltuieli	26842,2	de 2,8 ori	14,2

În anul 2020 întreprinderile și organizațiile de toate tipurile de activități economice au realizat investiții în active imobilizate în valoare de 189642,4 mii lei. Pentru anul 2020 investițiile concentrate în lucrările de construcții-montaj constituie 105109,4 mii

lei, fiind în creștere cu 55,4 % în comparație cu anul 2019. Investițiile în utilaj, mașini și mijloace de transport 57690,8 mii lei, cu 30,4% mai puțin decât în anul 2019.

Structura investițiilor pe elemente de structura tehnologica

Este necesar să accentuăm starea lucrurilor în privința investițiilor în dependență de forma de proprietate :

	Realizări, mii lei		Total în %
Anul	2020	2019	
Investiții în active materiale pe termen lung	189642,4	112,4	100
<i>din care, pe forme de proprietate:</i>			
publică	51656,9	105,7	27,3
privată	130612,9	115,1	68,9
a întreprinderilor mixte	7372,6	114,5	3,8

Aprovizionarea cu apă potabilă și canalizare

De serviciile de aprovizionare cu apă potabilă și canalizare în raion beneficiază din totalul locuitorilor doar localitatea or. Cantemir. La sistemul de apeduct a or. Cantemir mai sunt conectate localitățile Antonești, Cania, Porumbești, însă nu dețin sistemul de canalizare centralizat. Din 41 fântâni arteziene funcționează doar 33. În prezent din cele 51 localități ale raionului cu apă potabilă sunt aprovizionate doar 21. Volumul livrat de apă este suficient. Din cele 41 fântâni cu apă potabilă doar 33 corespund normelor sanitar-epidemiologice.

În majoritatea localităților problema aprovizionării cu apă potabilă este o problemă majoră, cauzată de infuncționalitatea, staționarea și nivelul scăzut de amenajare și restabilire a fântânelor arteziene.

Situatia sociala

Remunerarea muncii în perioada 2019-2020 a constituit :

- a) în trimestru IV 2020, câștigul salarial mediu nominal brut a fost de 6634.5 lei, înregistrând o creștere cu 19,4% față de trimestru IV 2019 și o creștere cu 13,1% față de trimestru precedent (trimestru III 2020);
- b) în sfera bugetară câștigul salarial mediu a constituit în trimestru IV 2020- 6675.2 lei (+ 27,7%) față de trimestru IV 2019;
- c) în sectorul economic (real) câștigul salarial în trimestru IV 2020 s-a înregistrat 6592.2 lei (+12.8%) față de trimestru IV 2019. Comparativ cu planul strategic Național - 12%.

Câștigul salarial mediu nominal brut în trimestru IV 2020 pe activități economice se prezintă în tabelul ce urmează.

Ramuri ale economiei	Lei	Anul	
		2019 în %	2020 în %
Total economie	6634.5	119.4	113.1
Agricultură, silvicultură și pescuit	5279.7	92.0	105.5
Industrie	5075.9	92.8	91.7
Administrație publică și apărare; asigurări sociale obligatorii	7336.3	126.8	108.5
Învățământ	6840.7	115.3	118.5
Alte activități de servicii	7832.2	137.8	114.4

Șomajul înregistrat în anul 2020.

Conform datelor Agenției pentru Ocuparea Forței de Muncă raionale la 1 ianuarie 2021, numărul șomerilor oficiali înregistrați a fost de 947 persoane. Beneficiarii alocațiilor din bugetul statului, ajutorului de șomaj și pregătirii profesionale se prezintă în tabelul ce urmează.

Au fost angajați prin AOFM în perioada anului 2020	193 persoane
Au beneficiat de alocații	0 persoane
Ajutor de șomaj	97 persoane
Pregătirea profesională	13 persoane

Numarul persoanelor ce nu au un loc permanent de lucru în realitate este mai mare decât cel oficial înregistrat.

Dezvoltarea micului business

În raion activează 375 agenți economici din cadrul micului business.

Ponderea agenților economici din cadru micului business, pe ramuri ale economiei se prezintă în tabelul ce urmează.

1	Agricultură	29.9 %
2	Industrie	10.7 %
3	Comerț	34.6 %
4	Servicii	24.8 %

7.Transport, căi de comunicație și categoria acestora.

Drumurile naționale R37 (Ceadâr-Lunga—Comrat-Cantemir), R34(Hîncești-Leova-Cahul), R56(Cania-Baimaclia-Taraclia de Salcie) traversează teritoriul

raionului pe o lungime totală de 96.86km . Drumurile locale de acces constituie 186,15 km.

Prin raionul Cantemir trece calea ferată pe o distanță de 28 km, care dispune de trei stații de tren (Prut-1, Prut-2 și Kilometru 8). De la Cantemir peste râul Prut spre Fălciu, România este dislocat podul de trecere cu cale feroviară, prin care se realizează controlul de frontieră între România și Republica Moldova.

Alte căi de comunicații la care populația raionului este conectată sunt rețelele de telefonie fixă, mobilă, televiziune prin cablu și rețeaua internet.

Rețeaua conductei de gaz natural cuprinde gazoductul interurban de tensiune medie „Congazgicul de Jos-Cantemir” cu lungimea de 27,5 km la care sunt conectate localitățile or.Cantemir, s.Cociulia, c.Pleşeni,Tătărașeni, Hănăseni, Lărguța, Cania, Porumbesti, Vișniovca, Cîietu și gazoductul magistral de tensiune înaltă „Comrat-Baimaclia” cu lungimea de 30,5km, la care sunt conectate localitățile Baimaclia, Suhat, Ciobalaccia, care prevede conectarea a 83% din localitățile raionului. Localitatea Gotești este conectată la rețeaua de gazoduct din raionul Cahul. În prezent sunt gazificate 14 localități din cele 51 ale raionului, iar lungimea rețelelor de gaz construite 58 km.